

Kulik, Zbigniew

Wynalazczość pracownicza w Zakładach Stolarki Budowlanej w Płocku III miejsce w Polsce w 1974 r.

Notatki Płockie 20/2-81, 49-55

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

naszych Zakładów mobilizował nas wszystkich do dobrej roboty. Pracując dla Ojczyzny pracujemy dla siebie.

Tradycyjne czynniki wzrostu gospodarczego jak: praca ludzka, surowce i środki trwałe zostały już u nas w zasadzie wykorzystane.

Nowy etap wzrostu społeczno-gospodarczego wymaga wprowadzenia nowoczesnych czynników rozwoju: czynnika nauki, techniki i organizacji, a także elementu intensywnego rozwoju społecznego i kulturalnego.

W epoce postępu naukowo-technicznego niesłuszne jest upatrywanie podstawy wzrostu wydajności pracy w zwiększeniu fizycznego wysiłku pracowników. Trzeba dostrzegać jednak duże rezerwy zwiększania wydajności w tzw. czynnikach bezinwestycyjnych, do których m. in. należą:

- a) racjonalne wykorzystanie zasobów pracy żywej,
- b) kwalifikacje zatrudnionych,
- c) poziom organizacji pracy,
- d) wykorzystanie czasu pracy,

- e) wyzwalenie i wykorzystanie twórczej inicjatywy i aktywności ludzi pracy,
- f) zmiany w technologii wytwarzania i zmiany w konstrukcji produkowanych wyrobów,
- g) upowszechnianie zasad „dobrej roboty”, racjonalizatorstwa i wynalazczości, gospodarności i sprawności działania.
- h) ochrona mienia społecznego.

Zależy nam bowiem na optymalnym rozwoju gospodarczym i na postępie socjalnym, jako że „człowiek jest miarą wszechrzeczy” (Protagoras).

Za konferencję Samorządu Robotniczego

Przewodniczący Rady Robotniczej
ZYGMUNT BRZESKI

I sekretarz POP PZPR
LUDWIK WIŚNIEWSKI

Przewodniczący Rady Zakł.
KAZIMIERZ SARWIŃSKI

ZBIGNIEW KULIK

Wynalazczość pracownicza w Zakładach Stolarki Budowlanej w Płocku III miejsce w Polsce w 1974 r.

„...Rozwijajmy w naszym kraju szeroki i powszechny ruch na rzecz postępu techniki, na rzecz wzrostu kwalifikacji i podniesienia powszechnej kultury technicznej”.

EDWARD GIEREK

Przyrost dochodu narodowego jest rezultatem zwiększania zatrudnienia w sferze produkcyjnej oraz — co jest obecnie szczególnie ważne — wzrostu wydajności pracy. Na poziom wydajności pracy i jej wzrost ma wpływ jako jeden z najważniejszych czynników — ilość i jakość trwałego majątku, przypadającego na jednego zatrudnionego.

W Zakładach Stolarki Budowlanej „Stolbud” w Płocku wg. stanu na koniec 1974 r. — wartość ta na jednego zatrudnionego wynosiła około 180.000 zł brutto. Tę kategorię ekonomiczną nazywamy technicznym uzbrojeniem pracy, którego przyrost jest zewnętrznym wyrazem postępu technicznego. Bez nowoczesnej techniki produkcji, bez ciągłej modernizacji urządzeń produkcyjnych i wprowadzania nowych form postępu technicznego, nie sposób osiągać

coraz większy poziom i nie sposób zapewnić warunków szybkiego tempa wzrostu wydajności pracy (10—13% rocznie).

Jednym z czynników prowadzących do tego celu jest wynalazczość i racjonalizacja, stanowiąca ruch beinwestycyjny wzrostu ilości, jakości i nowoczesności produkcji, posiadająca przy tym wielkie wartości społeczno-wychowawcze i sprawiająca, że praca staje się lżejsza, przyjemniejsza i bezpieczniejsza. Ma ona także wpływ na koszty własne produkcji.

Nasze przedsiębiorstwo od lat zalicza się do czołówki w ruchu wynalazczym i racjonalizatorskim — nie tylko wśród przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Stolarki Budowlanej, ale także wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych stolicy i woj. warszawskiego, zrzeszonych w Międzyzakładowym

„Głos Pracy” nr 95 z 22.IV.1975 r. pisał: „W 1974 r. liczba zgłoszonych projektów racjonalizatorskich wzrosła o 19%, a zastosowanych w produkcji — o 16%. Uzyskane dzięki temu efekty ekonomiczne zwiększyły się o 27%. Do osiągnięć tych przyczyniło się m.in. zorganizowanie przez CRZZ i NOT współzawodnictwa o tytuł najaktywniejszego Klubu Techniki i Racjonalizacji oraz mistrza racjonalizacji w 1974 r.

Do rywalizacji tej przystąpiło ponad 113 tys. nowatorów i 2.216 KTiR. 3 zakładowym klubom przyznano nagrody, a 16 wyróżnienia. Taką samą liczbę nagród i wyróżnień otrzymają uczestnicy w konkursie racjonalizatorzy”...

Jedną z trzech nagród (III miejsce) zdobyły Zakłady Stolarki Budowlanej „Stolbud” w Płocku (I miejsce — Huta im. Lenina w Krakowie — 37 tys. zatrudnionych, a II — Jelczańskie Zakłady Samochodowe w Jelczu — 9 tys. zatrudnionych).

Na zdjęciu: 25.IV.1975 r. w siedzibie Centralnej Rady Związków Zawodowych w Warszawie jej przewodniczący Władysław Kruczek (pierwszy z prawej) i prof. dr Jerzy Bukowski — prezes NOT wręczają delegacji ZSB „Stolbud” w Płocku dyplom i plakietkę — medal (patrz fotografie). Od lewej: inż. mgr Jakub Chojnacki — dyrektor, Kazimierz Sarwiński — przewodniczący Rady Zakładowej i mgr inż. Wojciech Krzywiński — przewodniczący KTiR w ZSB w Płocku.

Klubie Techniki i Racjonalizacji Budownictwa w Warszawie.

O rozwoju tego ruchu świadczy poniższa tabela:

Rok	Ilość projektów racjonalizatorskich			%	
	zgłoszonych	przyjętych	wdrożonych	4 : 2	4 : 3
1	2	3	4	5	6
1970	70	56	44	63	79
1971	39	29	25	64	86
1972	35	20	23	66	115
1973	65	48	46	71	96
1974	141	122	112	79	92

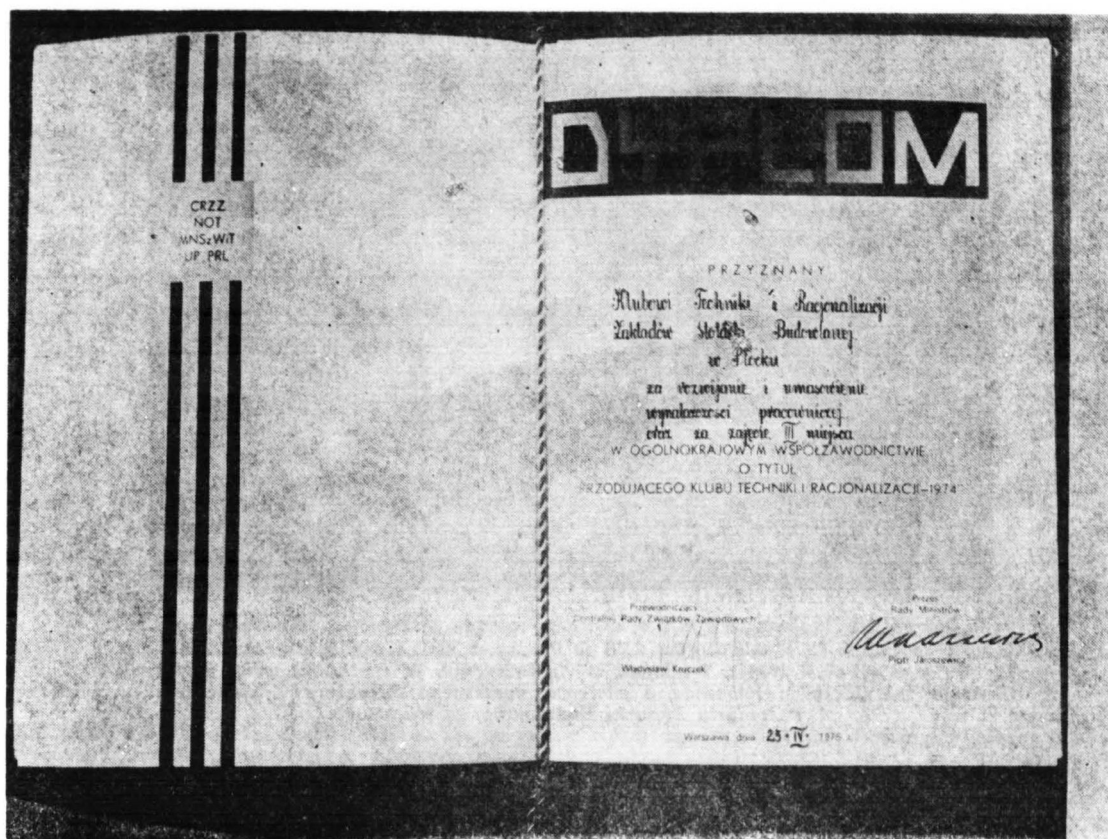
Wyniki lat 1974 i 1975 potwierdzają opinię, że w naszych Zakładach, zatrudniających 600 osób, istnieje dobry klimat do nowatorskiego myślenia a racjonalizatorzy cieszą się zasłużonym uznaniem i szacunkiem.

Jak wynika z tablicy w 1974 roku ruch stał się już masowym. Zgłoszono bowiem w przed-

siębiorstwie aż 141 projektów racjonalizatorskich z czego do realizacji przyjęto 122, a zastosowano 112 projektów. Wdrażanie ponad 90% projektów to też rekord w ostatnich pięciu porównywanych latach W 1974 r. na jeden zgłoszony projekt przypada 4,3 zatrudnionych pracowników, natomiast na jednego zatrudnionego przypada 12.406 zł efektów wymiernych. W porównaniu z rokiem 1973 liczba zgłoszonych projektów racjonalizatorskich wzrosła o 76, co stanowi wzrost o 118% (wskaźnik wzrostu 218).

Wyniki te pozwoliły zająć przedsiębiorstwu w ogólnokrajowym współzawodnictwie o tytuł „Przodujący Klub Techniki i Racjonalizacji — 1974” III-cie miejsce w Polsce. I-sze miejsce w tym konkursie zdobył Klub Techniki i Racjonalizacji przy Hucie im. Lenina w Krakowie (37.000 zatrudnionych), zaś II-gie miejsce KTiR przy Jelczańskich Zakładach Samochodowych w Jelczu (9.000 zatrudnionych). Poza tym za rok 1974 decyzją Prezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego Centralnej Rady Związków Zawodowych Zakładom Stolarki Budowlanej „Stolbud” w Płocku został przyznany tytuł „Przodujący Klub Techniki i Racjonalizacji — 1974”.

Świadczy o tym poniższe pismo:

Dyplom prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza i przewodniczącego CRZZ Władysława Kruczka.

ZRZESZENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE

CENTRALNA RADA ZW. ZAWODOWYCH
00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

Warszawa, dnia 1 kwietnia 1975 r.

Znak: SZ/587/75

Towarzysz
Dyrektor Naczelny
Zakładów Stolarki Budowlanej
inż. mgr Jakub Chojnacki
P Ł O C K

Uprzejmie informujemy, że Prezes Rady Ministrów PRL i Przewodniczący Centralnej Rady Związków Zawodowych za duże osiągnięcia w umasowieniu rozwoju ruchu wynalazczego i racjonalizatorskiego oraz w ogólnokrajowym współzawodnictwie o tytuł „Przodujący Klub Techniki i Racjonalizacji — 1974” przyznali klubowi Waszego zakładu tytuł „Przodujący Klub Techniki i Racjonalizacji — 1974”.

Równocześnie Sekretariat CRZZ przyznał dla aktywu klubu techniki i racjonalizacji nagrodę w wysokości 10.000 zł oraz okolicznościową plakietkę.

W związku z powyższym prosimy o przybycie w dniu 25 kwietnia br. o godz. 12.00 do CRZZ (sala kinowa).

Sekretarz CRZZ
STANISŁAW SZKRABA

Plakietka — medal z brązu. Na odwrocie wygrawerowano: CRZZ, NOT, MNSzWiT, UP, PRL, KTiR w Zakładach Stolarki Budowlanej w Płocku.

Zgłoszone projekty racjonalizatorskie dotyczyły przeważnie podniesienia bezpieczeństwa pracujących maszyn, wzrostu ilościowego produkcji lepszego wykorzystania materiałów poprawienia organizacji pracy oraz podniesienia jakości produkowanych wyrobów.

„Przemysł i Nauka”. 30.X.1974 r. w Towarzystwie Naukowym Płockim odbyło się spotkanie racjonalizatorów ZSB w Płocku, z okazji zdobycia przez Zakład w I półroczu 1974 r. I miejsca w Zjednoczeniu. W spotkaniu wziął udział mgr inż. Jerzy Malowaniec, I zastępca naczelnego dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Stolarki Budowlanej w Warszawie.

W poważnym stopniu przyczyniły się do tego akcje propagatorskie, wizualne na terenie zakładu, programowanie tematyczne wynalazczości oraz stałe, systematyczne polepszanie klimatu tworzonego przez dyrekcję dla ludzi z „otwartą głową”.

Współzawodnictwo w zakresie wynalazczości w 1974 roku w Zakładach Stolarki Budowlanej w Płocku prowadzone było w dwóch formach, a mianowicie jako ogólne oraz jako indywidualne w ramach przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Stolarki Budowlanej i Międzyzakładowym Klubie Techniki i Racjonalizacji Budownictwa w Warszawie.

Na spotkaniu kierownictwa Zakładów Stolarki Budowlanej z racjonalizatorami przy udziale inż. Floriana Piskorskiego I-go Zastępcy Dyrektora Naczelnego ds. Produkcji Zjednoczenia Przemysłu Stolarki Budowlanej oraz przedstawiciela Międzyzakładowego Klubu Techniki i Racjonalizacji Mieczysława Sota, które odbyło się w dniu 16 kwietnia 1975 roku w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego, ogłoszono wyniki współzawodnictwa międzyzakładowego w skali Zjednoczenia i ogłoszono listę najlepszych racjonalizatorów zwycięzców ubiegłorocznych zmagania.

Decyzją Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Stolarki Budowlanej w Warszawie Zakładem Stolarki Budowlanej w Płocku została przyznana nagroda w wysokości 15.000 zł za zajęcie I-go miejsca w 1974 roku we współzawodnictwie międzyzakładowym.

Zakłady Stolarki Budowlanej w Płocku

w ocenie punktowej przeprowadzonej przez Zjednoczenie za zgłoszone i wdrożone projekty racjonalizatorskie zdobyły 1.533 pkt. wyprzedzając największy zakład zgrupowany w Zjednoczeniu — Zakłady Stolarki Budowlanej Wołomin zatrudniający prawie 2.000 osób o 164 punkty (II-gie miejsce), Zakłady Stolarki Budowlanej Włoszczowa o 603 pkt. (III-cie miejsce).

W konkursie indywidualnym na „Najlepszego Racjonalizatora 1974” w skali Zjednoczenia w grupie pracowników fizycznych trzech pracowników Zakładów Stolarki Budowlanej w Płocku zdobyło wysokie lokaty i tak:

- I-sze miejsce zdobył Tadeusz Rosiak — elektryk,
- III-cie miejsce zdobył Ryszard Kwasiborski — ślusarz,
- IV-te miejsce zdobył Andrzej Kuciński — elektryk

Wszyscy są pracownikami warsztatu mechanicznego.

W grupie pracowników umysłowych pracownicy Zakładów Stolarki Budowlanej w Płocku również zajęli wysokie lokaty, a mianowicie:

- II-gie miejsce zdobył Zbigniew Solka — starszy mistrz warsztatu mechanicznego i
- IV-te miejsce zdobył Józef Lemankiewicz — specjalista ds. mechanicznych.

W konkursie ogłoszonym przez Międzyzakładowy Klub Techniki i Racjonalizacji w Warszawie o tytuł „najlepszego Racjonalizatora 1974”, wśród 80 przedsiębiorstw Zakłady Sto-

30.X.1974 r. Racjonalizatorzy z Zakładów Stolarzki Budowlanej w Płocku.

larki Budowlanej w Płocku zajęły za II-gie półrocze 1974 roku w grupie A czwarte miejsce za takimi przedsiębiorstwami jak: „Petrobudowa” Płock „Hydrocentrum” Warszawa i „Dźwigar” Warszawa.

Znaczny wkład w rozwoju ruchu wynalazczego w naszym przedsiębiorstwie wnieśli młodzi wynalazcy (do lat 30-tu). W roku 1974 28 młodych

racjonalizatorów zgłosiło łącznie 40 projektów racjonalizatorskich wdrożonych w 100%. Tradycyjnie prowadzony od 1969 roku Turniej Młodych Mistrzów Techniki wyłonił najlepszych. W grupie debiutów I miejsce w eliminacjach zakładowych zdobyli Roman Ircha i Mirosław Adamkiewicz, zaś w grupie projektów pozostałych zwyciężył Stefan Umiecki.

16.IV.1975 r. Prezydium uroczystego spotkania z racjonalizatorami w Towarzystwie Naukowym Płockim z okazji zdobycia I miejsca w Zjednoczeniu w 1974 r. Od lewej: inż. mgr Jakub Chojnacki — dyrektor ZSB w Płocku, inż. Florian Piskorski — I zastępca naczelnego dyrektora d/s Produkcji Zjednoczenia Przemysłu Stolarzki Budowlanej „Stolbud”, inż. Jan Rutkowski — naczelnik działu racjonalizacji i postępu technicznego w Zjednoczeniu, Mieczysław Sot — przedstawiciel Międzyzakładowego Klubu Techniki i Racjonalizacji Budownictwa w Warszawie i inż. Ludwik Zak — I zastępca dyrektora ZSB w Płocku.

Dyplom wręczony w dniu 16.IV.1975 r. przez dyr. Floriana Piskorskiego Zakładom Stolarki Budowlanej w Płocku (1.533 pkt). II miejsce zdobyły Zakłady Stolarki Budowlanej w Wołominie (1.369 pkt), a III — ZSB we Włoszczowej (930 punktów).

Z powodzeniem startowali młodzi mistrzowie techniki w eliminacjach okręgowych i wojewódzkich.

Zbigniew Solka zdobył III miejsce, a Ryszard Kwasiborski V miejsce we współzawodnictwie indywidualnym o tytuł „Najaktywniejszego Młodego Mistrza Techniki za rok 1974 Warszawskiego Okręgu Budowlanych”.

Natomiast szkoleniowy zespół analizy wartości w składzie mgr inż. Wojciech Krzywiński, mgr inż. Teresa Iwaszkiewicz, Anna Lewandowska, inż. Ludwika Siwek i Teresa Giżyńska oraz mgr inż. Marek Opałka zdobyli wyróżnienie w eliminacjach wojewódzkich TMMT za stosowanie analizy wartości w budownictwie.

Pożyteczna praca wynalazców i racjonalizatorów ZSB „Stolbud” znalazła wysokie uznanie wyższych instancji i organizacji społecznych.

Decyzją Ministra Budownictwa z dnia 29.XI.1974 r. nadano odznakę i tytuł „Zasłużonego Racjonalizatora Produkcji” inż. Ludwikowi Żakowi i mgr inż. Wojciechowi Krzywińskiemu.

Natomiast decyzją Nr 38/74 Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Stolarki Budowlanej w Warszawie za rok 1974 przyznano pracownikom: Eugeniuszowi Lipińskiemu, Tadeuszowi

Rosiakowi, Mieczysławowi Horodeckiemu, Janowi Olszewskiemu, Tadeuszowi Józwickowi, Ryszardowi Kwasiborskiemu, Michałowi Giżyńskiemu, Stefanowi Jędreaszowi oraz Leszkowi Sobocińskiemu odznaki „Racjonalizatorom Produkcji”.

Za wybitne osiągnięcia w pracy twórczej Zarząd Główny Związku Młodzieży Socjalistycznej nadał 3-krotnemu laureatowi eliminacji centralnych Turnieju Młodych Mistrzów Technik — mgr inż. Wojciechowi Krzywińskiemu nagrodę im. Mikołaja Kopernika.

Zarysowałem tylko kilka osiągnięć produjących racjonalizatorów Zakładów Stolarki Budowlanej w Płocku i w ogromnym skrócie scharakteryzowałem ich sukcesy. Nie sposób bowiem w krótkim artykule przedstawić wszystkich i wszystko, co składa się na sukces przedsiębiorstwa. Słuszna to droga, że tyle uwagi przywiązuje się do nawet najmniejszych uprawnień, do propagowania racjonalizacji i wciągania do niej najmłodszej kadry — następców obecnych racjonalizatorów. Na to specjalną uwagę zwrócił w swoim wystąpieniu naczelny dyrektor Zakładów Stolarki Budowlanej w Płocku inż. mgr Jakub Chojnacki.

„Przemysł i Nauka”. 16.IV.1975 r. racjonalizatorzy w Towarzystwie Naukowym Płockim. Pierwszy z lewej Tadeusz Rosiak — elektryk, zdobywca I miejsca w Zjednoczeniu w konkursie indywidualnym na „Najlepszego Racjonalizatora 1974” w grupie pracowników fizycznych. W 1974 r. wynalazczość pracownicza w ZSB w Płocku została umasowiona (1 projekt przypadł na 4,3 zatrudnionych). 141 projektów zgłosiło w 1974 r. 67 pracowników (41 pracowników fizycznych i 26 prac. umysłowych). Inaczej: w 141 zgłoszonych projektach pracownicy fizyczni występowali 68 razy, umysłowi 32, a 41 projektów opracowano wspólnie.

Dalszy dynamiczny rozwój ruchu wynalazczego warunkuje utrzymanie przez Załogę Zakładów Stolarki Budowlanej w Płocku nie tylko także wysokiej dynamiki wzrostu produkcji, co jest nieodzownym warunkiem stałej poprawy wzrostu średniej płacy pracowników.

Wynalazczość i racjonalizacja jako bezinwestycyjny środek wzrostu produkcji, staje się ważkim nurtem działalności przedsiębiorstwa. Jest to realna droga, która może zapewnić przy stosunkowo niewielkich nakładach wzrost produkcji, polepszenie jej jakości i nowoczesności czy obniżkę kosztów własnych

*

W dniu 25 kwietnia 1975 r. w Centralnej Radzie Związków Zawodowych w Warszawie odbyło się uroczyste spotkanie, w którym — obok nagrodzonych delegacji szeregu przedsiębiorstw w Polsce udział m. in. wzięli: kierownictwo CRZZ z jej przewodniczącym Władysławem Kruczkim, prezes Naczelnej Organizacji Technicznej — prof. dr Jerzy Bukowski sekretarz generalny NOT — mgr inż. Zbigniew Skierski

wiceminister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki — prof. dr Roman Ney zastępca kierownika Wydziału Ekonomicznego KC PZPR — mgr inż. Jan Kleszcz, prezes Urzędu Patentowego PRL — dr Jacek Szomański i przewodniczący Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej — Jan Kania.

Na spotkaniu tym przewodniczący Władysław Kruczek i profesor Jerzy Bukowski dokonali wręczenia dyplomów (wraz z plakietkami — medalami) przyznanych przez prezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego CRZZ najlepszym Klubom Techniki i Racjonalizacji — zwycięzcom w ogólnopolskim współzawodnictwie o tytuł „Przodującego Klubu Techniki i Racjonalizacji — 1974”.

Nasze przedsiębiorstwo (podobnie jak wszystkie inne) reprezentowała 3-osobowa delegacja w składzie: dyrektor inż. mgr Jakub Chojnacki, przewodniczący Rady Zakładowej Kazimierz Sarwiński i przewodniczący Klubu Techniki i Racjonalizacji w Zakładach Stolarki Budowlanej w Płocku mgr inż. Wojciech Krzywiński. Dodatkowo obecni byli: inż. Ludwik Żak — I zastępca dyrektora i Jan Olszewski — specjalista ds. wynalazczości i postępu technicznego.